

A FREKVENCIAGAZDÁLKODÁS 50 ÉVE

**A frekvenciagazdálkodás szervezeti
kialakulása és intézményei
Jubileumi szimpózium**

BME Q. épület

Budapest, 2019.09.04.

Dr. Horváth Ferenc

ferenc.horvath12@t-online.hu

A frekvencia tulajdonságai

- A frekvencia valamely (itt: elektromágneses) hullám időegység alatti ismétlődése. ($f=1/s$ [Hz])
- A rádióspektrum a frekvenciák meghatározott tartománya [RR: 0-3000 GHz], **sajátos tulajdonságokkal** rendelkező, minden ország számára azonos mértékben rendelkezésre álló korlátos nemzeti kincs, természeti erőforrás, amelyet lehet használni, de nem lehet elhasználni [a használat során nem semmisül meg], lehet szennyezni (káros zavarás), de a szennyezett állapot a zavarás leállításával megszüntethető, végül országhatárokon túl is terjedhet, ezért használatát szabályozni kell.

A frekvenciagazdálkodás definíciója

- **Frekvenciagazdálkodás:** azon állami [műszaki, jogi, gazdasági] tevékenységek összessége, melyek a rádióspektrum szabályozott nemzeti és nemzetközi felhasználását szolgálják.

Célja a rádióspektrum hatékony és káros zavarástól mentes felhasználása, a frekvenciák biztosítása a rádiószolgálatok keretében működő rádiótávközlési, rádiócsillagászati és egyéb nem rádiótávközlési alkalmazások számára.

Az első mérföldkő

A postáról és távközlésről szóló **1964. évi II. törvény** megalkotása

- a **Posta feladata:**

- a frekvenciagazdálkodás [2.§ (3)d.]
- a rádió és tv zavarelhárító szolgálat ellátása [2.§ (3)e.]
- a nagyfrekvenciás villamos berendezés előállításának és üzemeltetésének engedélyezése [20.§ (1)]
- a vezeték nélküli távközlési berendezés gyártásához, külföldről való behozatalához hozzájárulás[21.§ c.]

Miért kellett új törvény? (1)

- az **elavult szabályozás** (1888. és 1936. évi törvények felváltása és az aktuális frekvenciagazdálkodási témák beépítése)
- 1964-ig már működött 9 **középhullámú** (Lakihegy, Pécs, Mosonmagyaróvár, Miskolc, Nyíregyháza, Szolnok, Győr, Szombathely, Balatonszabadi) és 2 **rövidhullámú** (Diósd, Székesfehérvár) adóállomás,
- üzemelt a **televízió** műsorszóróadók közül: Budapest (1958), Pécs(1959), Miskolc (1959), Sopron (1959), Szentes (1960), Kékes (1960), Tokaj (1960), Kabhegy (1962), Szekszárd (1963), Ózd (1963), Salgótarján (1964)

Miért kellett új törvény? (2)

- üzemelt a **rádiótávíró szolgálat** 2 rövidhullámú állomáson (Székesfehérvár)
- megkezdődött Magyar Postától független **URH rádiótelefon hálózatok** kiépítése (Magyar Villamosművek, OKGT, OMSz, jobb MGTSz-ek)
- megjelentek a **műsorvételi zavarok** a tv vételben, nőtt az ipari zavarok száma
- szükségessé vált az ellátatlan területek besugárzás tervezése, **televízió átjátszó adók**

Az első lépés frekvenciagazdálkodó szervezet megalakulásához

„Frekvenciagazdálkodási munkabizottság”

létrehozása a Postavezérigazgatóság 10.B. Rádió- és televízió műszaki ügyosztályán **1967.08.28-án**, ideiglenesen 6 hónapra

- **tagjai:** Horváth Katalin (Romvári Antalné),
Kádár Csilla (Székely Tamásné),
Veér Ágnes (Varga Gáborné)†,
Stoll Béla†,
Vlaszaty Gábor,
Horváth Ferenc

A munkabizottság feladatai

- **Témavezetők:** Turi-Kovács Attila és Molnár Béla
- **Elvi irányító:** Horváth Lajos
- A rendelkezésre álló szakirodalom tanulmányozása (NRSz, Posta Műszaki Dokumentációs Közlemények 1966-tól)
- Részvétel a 10.B. Ügyosztály munkájában
- A PVIG képviselete rádióhálózatok üzembe helyezésénél

A frekvenciagazdálkodás szervezete a Postavezérigazgatóságon

Időszak	Szervezet	Indokolás/megjegyzés
1965.04.01-1970.04.30.	10.B. Rádió- és televízió ügyosztály	Új hírközlési igények kielégítése fejlettebb gazdaságvezetési módszerekkel
1970.05.01-1974.09.30.	9.A. Rádió és televízió fejlesztési ügyosztály	Új gazdaságirányítási rend miatti feladatköri változások
1974.10.01-1976.09.30.	9.A. Üzemviteli és frekvenciagazdálkodási ügyosztály	A Posta működésére befolyást gyakorló külső és belső technikai , mennyiségi és minőségi tényezők változása
1976.10.01-1980.08.31.	9.A. Frekvenciafelügyeleti ügyosztály	A Postatörvényben és más jogszabályokban a Magyar Posta számára előírt ágazati, hatósági feladatok ellátása

A frekvenciagazdálkodás szervezete az illetékes minisztériumokban (1)

Időszak	Szervezet	Indokolás/megjegyzés
1980.09.01-1984.12.31.	9.A. Frekvenciafelügyeleti ügyosztály	Nincs változás KPM- később Magyar Posta
1985.01.01-1988.12.31.	Műsorszóró osztály, Frekvencia csoport	1983. 07.01-től a Magyar Posta a Minisztertanács közvetlen felügyelete alatt álló országos hatáskörű szerv
1989.01.01-1990.05.23.	Műsorszóró osztály, Frekvencia csoport	A Magyar Posta ismét minisztériumi szervezet része (KÖHÉM)
1990.05.24-1990.09.14.	Frekvenciagazdálkodási önálló osztály	KHM

A frekvenciagazdálkodás szervezete az illetékes minisztériumokban (2)

Időszak	Szervezet	Indokolás/megjegyzés
1990.09.15-1998.12.31.	Frekvenciagazdálkodási önálló osztály	KHVM
1999.01.01-2000.06.25.	Frekvenciagazdálkodási Iroda	KHVM
2000.06.26-2002.06.30.	Informatikai és Hírközlési Szabályozási főo.	MEH-IKB
2002.07.01-2004.10.03.	Rádiótávközlési főo.	IHM
2004.10.04-2006.06.09.	Piacfejlesztési főo.	IHM
2006.06.10-2008.04.30.	Hálózati infrastruktúra főo.	GKM
2008.05.01-2010.05.25.	Elektronikus Hírközlési- és Postaügyi főo.	KHEM
2010.05.25-2018.05.17.	Infokommunikációs Infrastruktúra Fejlesztési főo.	NFM
2018.05.18-	[Infokommunikációért felelős hát.]	ITM

A frekvenciagazdálkodás szervezetei a PRTMIg-on (1)

- 3. A Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóságnál az üzemviteli vezető közvetlen felügyelete és irányítása alatt **„Frekvenciagazdálkodási osztályt”** kell létesíteni **1969.04.01**-i hatállyal.

[21/1969. (Po.É.11.) Vig. számú utasítás]

- A PRTMIg **Frekvenciagazdálkodási osztálya** főfeladatainak meghatározásáról és az Igazgatóság törzs-létszámának emeléséről.

[1099/1969. Vig. számú utasítás]

A Frekvenciagazdálkodási osztály felépítése és főbb feladatai (1)

- az Osztály hivatalosan **1969.10.01-én alakult meg**, de az érdemi munka 1970. 01.01-én kezdődött meg a POK épületében (Budapest, X. Üllői út 114-116.)
- 4 csoport, induláskor 18 fővel
- **Nyilvántartó csoport**: postai és polgári rádióállomások és hálózatok adatainak nyilvántartása, később rádióengedélyek kiadása, releváns dokumentumok összegyűjtése

A Frekvenciagazdálkodási osztály felépítése és főbb feladatai (2)

- **Hálózattervező csoport:** műsorszóró hálózatok (kezdetben a tv átjátszó adók) tervezése, postai és nem postai rádiótelefon hálózatok tervezése, frekvencia raszterek kidolgozása
- **Sugárzásellenőrző csoport:** műsorszóró és rádiótelefon hálózatok szabályszerű működésének ellenőrzése, műsorszóró adók ellátottsági mérései, zavarok behatárolása, később rádióberendezések gyártásellenőrzése

A Frekvenciagazdálkodási osztály felépítése és főbb feladatai (3)

- **Vételtechnikai csoport:** a bejelentett műsorvételi panaszok kivizsgálása, zavarforrások felkutatása és megfelelő zavarszűrése. Ezt a tevékenységet országosan 6 zavarvizsgáló üzem végzi, ennek a munkának az irányítása. A preventív zavarelhárítás bővítése, forgalomba kerülő elektromos berendezések megelőző ellenőrzése. [feladatátvétel az Üzemviteli osztálytól].

A frekvenciagazdálkodás szervezetei a PRTMIg-on (2)

- **1976. október 1-jei hatállyal** a PRTMIg-on a Frekvenciagazdálkodási osztály megosztásával „**Frekvenciagazdálkodási Irodá**”-t kell kialakítani és ezen belül
 - „**Hálózattervezési osztály**”-t,
 - „**Méréstechnikai osztály**”-t, valamint
 - „**Hatósági ügyviteli osztály**”-tkell szervezni. A három új osztály irányítását az irodavezető, mint igazgatóhelyettes látja el.
[75/1976. (Po.É.37.) Vig. számú utasítás]

A frekvenciagazdálkodás szervezetei a PRTMIg-on (3)

- A PRTMIg frekvencia-felügyeleti szervezetéről.

[1070/1976. Vig. számú utasítás]

- A PRTMIg szervezetében működő **Frekvenciagazdálkodási Iroda szervezetét** – feladatainak részbeni változásai miatt – **1980.10.01-ével** módosítom.

1. A *Méréstechnikai osztály* elnevezését feladatainak változásával összefüggésben **Rádióellenőrzési osztályra** módosítom.

2. A frekvenciagazdálkodás számítástechnikai feladatainak ellátására

a) az irodavezető közvetlen irányítása alatt osztályszervezetbe nem tartozó (önálló) **Számítástechnikai csoportot**,

b) a Számítástechnikai csoport irányítása alatt, az Iroda kiegészítő egységeként **Frekvenciagazdálkodási Számítóközpontot** létesítek.

[85/1980. (Po.É.30.) Vig. számú utasítás]

A frekvenciagazdálkodási szervezetek a vállalati és hatósági tevékenységek szétválasztása után (1)

A frekvenciagazdálkodási szervezetek a vállalati és hatósági tevékenységek szétválasztása után (2)

Időszak	Szervezet
1990.01.01-1993.06.30.	Frekvenciagazdálkodási Intézet (FGI)
1993.07.01-2001.09.29.	Hírközlési Főfelügyelet (HIF)
2001.09.30-2003.12.31.	Hírközlési Felügyelet (HIF)
2004.01.01-2010.08.10.	Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH)
2010.08.11-	Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság (NMHH) Frekvencia- és Azonosítógazdálkodási Főosztály

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmüket!**